

Bevindingen en oordeel gemeentelijke ombudsman

inzake de klacht van de stichting BLICK op onderwijs
over het college van burgemeester en wethouders van
de gemeente Capelle aan den IJssel

Dossiernummer: 4722

Datum: 4 december 2018

Minervahuis I
Meent 106
4e etage
3011 JR Rotterdam

telefoon 010 411 16 00
fax 010 241 84 99

info@ombudsmanrotterdam.nl
www.ombudsmanrotterdam.nl

Samenvatting

De stichting BLICK op onderwijs biedt openbaar onderwijs aan leerlingen (4-18 jaar) in de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel. Eén van de scholen is 'de Hermitage' in de wijk Capelle-Schollevaar. De stichting informeert in december 2016 de gemeente dat zij van plan is deze school te sluiten. De gemeente wil graag dat de school openblijft en gaat in januari 2017 in gesprek met de stichting. De gesprekken over het langer open houden mislukken. Gemeente en stichting doen in maart 2017 nog een ultieme poging om de school langer open te houden door gezamenlijk een convenant op te stellen. Het convenant komt niet tot stand omdat partijen zich niet kunnen vinden in elkaars eisen.

De gemeente dagvaardt in april 2017 in kort geding zowel de stichting als haar bestuurder in persoon om af te dwingen dat de Hermitage niet per 1 augustus 2017 sluit. De rechtbank verklaart de gemeente niet ontvankelijk in haar vordering en stelt misbruik van procesrecht vast ten aanzien van het dagvaarden van de bestuurder in persoon. De relatie tussen de stichting en het college verslechtert verder door dit geding.

In juni 2017 hervatten gemeente en stichting het overleg en stellen samen een persbericht op waarin het college het persoonlijk dagvaarden betreurt. Na de publicatie in de krant ontstaat een discussie tussen gemeente en stichting over de gepubliceerde tekst omdat de stichting zich er niet in kan vinden. Hierna proberen college en stichting hun relatie weer te herstellen, maar de communicatie tussen hen verloopt stroef en ze komen niet tot een structurele oplossing van hun conflict. De relatie escaleert op het moment dat het college in december/januari 2018 besluit tot het instellen van een extern onafhankelijk onderzoek naar de stichting. De stichting ziet geen aanleiding voor zo'n onderzoek, zij geeft de voorkeur aan een bemiddelingspoging door de commissaris van de Koning.

De stichting wendt zich in februari 2018 tot de ombudsman met een aantal klachten over het college:

1. *De beslissing van het college tot het aanhangig maken van een kort geding;*
2. *De handelwijze van het college bij het opstellen van een gezamenlijk persbericht (juni 2017);*
3. *De beslissing van het college tot het instellen van een extern onafhankelijk onderzoek;*
4. *De wijze van communicatie van het college naar de stichting en over hen naar derden.*

De ombudsman oordeelt na onderzoek dat de keuze van het college om de bestuurder van de stichting in persoon te dagvaarden tot een onnodige escalatie heeft geleid. Deze stap van het college heeft een blijvende schade in de onderlinge relatie achtergelaten. De ombudsman heeft geconstateerd dat het persbericht van juni 2017 op een transparante wijze tot stand gekomen is en is vastgesteld. De tekst van het uiteindelijke artikel in de krant is niet toe te schrijven aan het college, dat is aan de redactie van de krant. Voor wat betreft klachtonderdeel drie heeft het college te weinig rekening gehouden met de wens van de stichting om een onafhankelijk bemiddelaar in te schakelen. De gemeente had volgens de ombudsman meer zorgvuldigheid moeten betrachten bij de beslissing tot een extern onafhankelijk onderzoek en deze ook beter moeten motiveren aan de stichting. Ten aanzien van klachtonderdeel vier over de communicatie stelt de ombudsman dat de negatieve uitingen in de pers gedurende een langere periode niet bijdragen aan een stabiele communicatie tussen stichting en college en het zet de relatie steeds weer op scherp. Zowel college als stichting zijn er debet aan dat de onderlinge communicatie niet verbetert. Dat is niet toe te schrijven aan een van de partijen. Van een overheidsorgaan mag echter verwacht worden dat de contacten in elke fase fatsoenlijk verlopen.

Ten tijde van het onderzoek voerde de Rekenkamer Capelle aan den IJssel een onderzoek uit naar verbonden stichtingen (waaronder de stichting BLICK). De rekenkamer en de ombudsman hebben elkaar geïnformeerd over de planning en de voortgang van beide onderzoeken.

Klacht

De stichting BLICK op onderwijs klaagt over het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel. De ombudsman heeft de klacht over het college als volgt omschreven:

1. *Uw beslissing tot het aanhangig maken van een kort geding;*
2. *Uw handelswijze bij het opstellen van een gezamenlijk persbericht (juni 2017);*
3. *Uw beslissing tot het instellen van een extern onafhankelijk onderzoek;*
4. *Uw wijze van communicatie naar de stichting en over hen naar derden.*

Naar aanleiding van de klacht en de resultaten van het onderzoek stelde de ombudsman zijn bevindingen op en hebben de stichting, het college en de voormalig wethouder onderwijs de gelegenheid gekregen op de bevindingen te reageren. Na ontvangst van de reacties heeft de ombudsman zijn bevindingen aangepast en definitief vastgesteld. In dit rapport geeft hij zijn

definitieve oordeel. Bijlage en onderdeel van deze bevindingen is een overzicht van de externe klachtbehandeling.

Bevindingen ombudsman

De ombudsman gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden:

1. De stichting BLICK op onderwijs (*hierna: de stichting*) biedt onderwijs aan van 4 tot 18 jaar aan leerlingen van alle niveaus in de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel.
2. De stichting is voortgekomen uit een fusie van twee organisaties (Stichting Openbaar Primair Onderwijs Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel [OPOCK] en Voortgezet Onderwijs Capelle aan den IJssel [VOCA]) en is op 1 januari 2016 opgericht.
3. De scholen hebben een openbaar karakter. Eén van de scholen heet de Catamaran en had twee locaties, waaronder de locatie de Hermitage, gevestigd in de wijk Schollebaar.
4. De stichting kent zowel een College van Bestuur als een Raad van Toezicht.
5. Het algemeen beleid van de stichting wordt vastgesteld door het College van Bestuur. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het College van Bestuur.
6. Het extern toezicht is voorbehouden aan de gemeenteraad. In lijn hiermee is de Raad van Toezicht de gesprekspartner van de gemeenteraad van de gemeente Capelle aan den IJssel. Voor praktische en beleidsmatige zaken is het College van Bestuur de gesprekspartner van het college van burgemeester en wethouders (*hierna: het college*).
7. De stichting informeert op 6 december 2016 de wethouder onderwijs van de gemeente Capelle aan den IJssel mondeling over het voornemen de locatie de Hermitage per 1 augustus 2017 te sluiten.
8. De voorgenomen sluiting wordt door de stichting eveneens aangekondigd in de meerjarenraming 2017 van de stichting, welke de stichting op 16 december 2016 aan de gemeenteraad stuurt.
9. In de periode januari 2017 tot begin maart 2017 hebben verschillende bestuurlijke overleggen tussen gemeente en stichting plaats over de voorgenomen sluiting. Inzet van de gemeente is een sluiting op korte termijn te voorkomen. De gemeente wil voor de wijk Schollebaar bij de Hermitage een Integraal Kind Centrum (IKC) inrichten.
10. De stichting schrijft op verzoek van de gemeente op 9 februari 2017 een memo waarin zij aangeeft wat er nodig is (financiële impuls) om de locatie de Hermitage langer (na 1 augustus 2017) open te houden.
11. Op 7 maart 2017 is een bestuurlijk overleg tussen het college en de stichting gepland over het memo van 9 februari 2017. Dit overleg wordt

kort tevoren (6 maart 2017 rond 15:30 uur) telefonisch door een leidinggevende ambtenaar namens het college afgezegd.

12. Op 7 maart 2017 nodigt het college de Raad van Toezicht schriftelijk uit voor een gesprek op 14 maart 2017 omdat het college teleurgesteld is over de houding van de voorzitter van het College van Bestuur (*hierna: de bestuurder*) ten aanzien van de voorgenomen sluiting. Het college spreekt in de brief haar zorgen uit over de toekomst van het openbaar onderwijs. Daarnaast uit het college in deze brief haar teleurstelling over de opstelling van de bestuurder.
13. Op 8 maart 2017 informeert de stichting de gemeenteraad schriftelijk dat zij de locatie de Hermitage per 1 augustus 2017 zal sluiten en dat de school in zijn geheel gehuisvest zal worden aan de Maria Danneels Erf.
14. Op 8 maart 2017 stuurt de gemeente een persbericht waarin staat dat het college verontwaardigd is over de brief van de stichting: *“Wij laten de kinderen van De Catamaran niet in de steek”*.
15. Hierop volgt een publicatie in het Capels Dagblad op 8 maart 2017 *“College verontwaardigd over brief schoolbestuur; wij laten kinderen van De Catamaran niet in de steek”*. Het artikel gaat in op de verontwaardiging van het college van de gemeente Capelle aan den IJssel over het besluit van de stichting om de locatie de Hermitage per 1 augustus 2017 te sluiten.
16. Op 10 maart 2017 stuurt het college een brief aan de Raad van Toezicht waarin het college aangeeft verbijsterd te zijn over het besluit van de stichting de Hermitage per 1 augustus 2017 te sluiten.
17. Op 13 maart 2017 houdt de commissie Dienstverlening en Economie een besloten vergadering over de zorgen om de toekomst van het openbaar onderwijs in kwetsbare buurten en over de aanstaande sluiting van de Hermitage per 1 augustus 2017.
18. Op 15 maart 2017 schrijft het college een brief aan de Raad van Toezicht van de stichting waarin zij hem vraagt te zoeken naar een zorgvuldige structurele oplossing voor de Catamaran en spreekt de Raad van Toezicht erop aan zich te houden aan de wettelijke termijnen.
19. Op 16 maart 2017 worden de ouders door de stichting geïnformeerd over de sluiting van de Hermitage per 1 augustus 2017.
20. Op 21 maart 2017 schrijft de stichting aan het college dat het om een samenvoeging van scholen gaat en dat voor zover het de opheffing van een nevenvestiging betreft het slechts gaat om een meldingsplicht aan de gemeenteraad. Het besluit tot opheffing van een nevenvestiging is een eigenstandige bevoegdheid van de stichting.
21. Op 24 maart 2017 schrijft de stichting een brief aan het college en de gemeenteraad die bedoeld is om te komen tot herstel van de relatie. In

- de brief roept de stichting de gemeente met klem op weer in gesprek te gaan. Zij doen het voorstel om een gesprek te organiseren, waarbij een externe, onafhankelijke persoon als gespreksleider zal fungeren.
22. De sluiting van de Hermitage wordt op 27 maart 2017 besproken in de gemeenteraad van Capelle aan den IJssel.
 23. De gemeenteraad van 27 maart 2017 roept in een motie het college op *“alles in het werk te stellen om de toekomst van de Catamaran en het Capels primair openbaar onderwijs in het algemeen te behouden”*.
 24. Na de bespreking in de gemeenteraad geeft het college op 28 maart 2017 in een brief aan de stichting aan dat zij graag in gesprek wil om tot overeenstemming te komen. Ook geeft het college aan dat een gang naar de rechter onvermijdelijk is als er geen overeenstemming wordt bereikt.
 25. Op 28 maart 2017 publiceert de IJssel en Lekstreek een artikel met de kop *“BLICK moet zich aan de wet houden”*. In het artikel staat dat het college blij is dat een overgrote meerderheid van de gemeenteraad stelling heeft genomen tegen de handelwijze van de stichting. De wethouder onderwijs wordt als volgt geciteerd in het artikel *“De gemeenteraad heeft haar afkeuring uitgesproken over de manier waarop de raad van toezicht van BLICK heeft gehandeld”*.
 26. Het gesprek tussen het college en de stichting wordt gevoerd op 30 maart 2017 en resulteert in een conceptconvenant met daarin voorwaarden om de Hermitage nog minimaal een jaar open te houden.
 27. Het convenant wordt niet gesloten omdat het college en de stichting zich niet kunnen vinden in elkaars eisen.
 28. De gemeente dagvaardt op 6 april 2017 in kort geding de stichting en tevens de bestuurder van de stichting in persoon, teneinde schorsing van (verdere) tenuitvoerlegging van het besluit (tot sluiting van de Hermitage) af te dwingen.
 29. Op 6 april 2017 verstuurt de gemeente Capelle aan den IJssel een persbericht met als titel *“Toekomst Hermitage aan rechter, in Capelle houden we ons aan de wet”*. Daarin staat dat om sluiting te voorkomen volgens de wethouder onderwijs niet anders rest dan de stap naar de rechter omdat het de gemeente niet gelukt is om tot overeenstemming te komen met de stichting.
 30. Op 26 april 2017 doet de rechtbank Rotterdam uitspraak in het kort geding. De rechtbank verklaart de gemeente niet-ontvankelijk in haar vordering tegen BLICK. De rechter veroordeelt de gemeente in de proceskosten.
 31. De rechter is van oordeel dat voor zover de gemeente de bestuurder van de stichting in persoon heeft gedagvaard, geldt dat zij onvoldoende

heeft gesteld en onderbouwd waarom zij in persoon is gedagvaard. De rechter stelt misbruik van procesrecht vast en wijst de vordering tegen de bestuurder af.

32. Op 26 april 2017 verstuurt de gemeente een persbericht over de uitspraak van de rechter: *“Geen uitspraak in de zaak De Hermitage”*.
33. Op 22 mei 2017 wordt in de vergadering van de commissie Dienstverlening en Economie door de wethouder onderwijs ingegaan op de situatie die is ontstaan.
34. De wethouder spreekt in deze vergadering zorgen uit over de toekomst van het openbaar onderwijs. Ze stelt dat de zorgen groot zijn en het college momenteel geen vertrouwen heeft in de wijze waarop leiding gegeven wordt aan de stichting. De Raad van Toezicht heeft volgens de wethouder de gemeenteraad onvoldoende geïnformeerd en daarbij willens en wetens de in de wet opgenomen termijnen overschreden. De wethouder geeft aan dat dit voor haar onbestaanbaar is en de gemeenteraad bemoeilijkt in zijn toezichthoudende taak.
35. Eind mei 2017 wordt tussen de wethouder onderwijs en de bestuurder van de stichting afgesproken het bestuurlijk overleg weer op te pakken.
36. Op 14 juni 2017 vindt het eerste bestuurlijk overleg weer plaats. In dit overleg staat het herstel van de relatie centraal. Tijdens het overleg wordt ook gesproken over het opstellen van een gezamenlijke persverklaring.
37. Deze gezamenlijke persverklaring wordt in onderling overleg opgesteld. Via de mail wordt op de teksten gereageerd.
38. Uit de mailwisseling blijkt met name een meningsverschil tussen het college en de stichting over de formulering in de tekst waarmee het college aangeeft het te betreuren dat zij mevrouw W. in rechte heeft betrokken. Uiteindelijk komt een tekst tot stand waarin iedereen zich kan vinden: *“Wethouder V.C. heeft namens het college mevrouw W. aangegeven dat het college zijn beslissing om mevrouw W. in persoon in rechte te betrekken, waarmee de indruk is ontstaan dat de rechtszaak op de persoon van mevrouw W. gericht was, achteraf betreurt”*.
39. De definitieve versie wordt op 20 juni 2017 gezamenlijk opgemaakt en vastgesteld en op 21 juni 2017 door de afdeling communicatie van de gemeente per e-mail aan de pers verstrekt (zie bijlage 2). De stichting ontvangt geen kopie van deze mail.
40. Op 21 juni 2017 publiceert het Capels Dagblad een artikel over deze verklaring. Omdat dit artikel afwijkt van de letterlijke verklaring ontstaat er een discussie over de juistheid van de gepubliceerde tekst (zie bijlage 2).

41. Mevrouw W. neemt op 22 juni 2017 contact op met de redactie van het Capels Dagblad en verzoekt om een correctie van het bericht. Het Capels Dagblad honoreert haar verzoek (zie bijlage 2).
42. In de maanden juli tot en met augustus 2017 verloopt de communicatie tussen het college en de stichting zonder bijzonderheden.
43. Gemeente en stichting spreken af tezamen het jaargesprek van september 2017 voor te bereiden door middel van een themabijeenkomst op 12 september 2017 in de raadscommissie Dienstverlening en Economie.
44. Op 6 september 2017 heeft bestuurlijk overleg tussen wethouders van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel en de stichting plaats. In dit overleg wordt onder andere gesproken over de voorbereiding van de themabijeenkomst van 12 september 2017 van de commissie Dienstverlening en Economie.
45. Op 12 september 2017 wordt kort tevoren de themabijeenkomst door de griffie van de gemeenteraad afgezegd.
46. Op verzoek van de wethouder onderwijs wordt op 18 september 2017 een besloten vergadering van de commissie Dienstverlening en Economie gehouden.
47. Op 18 september 2017 stuurt de advocaat van de stichting een brief aan het college en aan de commissie Dienstverlening en Economie en uit daarin ongenoegen over het feit dat de vergadering van 12 september 2017 is afgezegd en de stichting niet geïnformeerd is over de reden van afzegging. Ook noemt hij dat de stichting het gerucht heeft opgevangen dat de stichting niet goed functioneert en dat daarover een besloten commissievergadering op 18 september 2017 gepland is waar de stichting niet voor is uitgenodigd. De advocaat vraagt namens de stichting toegang tot de vergadering van 18 september 2017. Dit verzoek wordt niet ingewilligd.
48. Op 19 september 2017 staat in een artikel in het Algemeen Dagblad dat de stichting woest is over de besloten vergadering. *“Scholenkoepel BLICK dreigt de gemeente voor de rechter te slepen nadat gisterenavond een besloten vergadering werd gehouden”.*
49. Op 25 september 2017 heeft bestuurlijk overleg plaats, waarbij de bestuurder van de stichting aan het begin van het overleg mededeelt dat zij van dit overleg een bandopname wil maken. De bestuurder geeft aan dat zij met een dubbel gevoel aan het overleg deelneemt vanwege de ontwikkelingen in de afgelopen weken, maar toch besloten heeft aan het overleg deel te nemen. De wethouder onderwijs geeft aan dat het gevoel wederzijds is.

50. Op 20 november 2017 heeft een bestuurlijk overleg tussen de wethouder en de stichting plaats waar gesproken wordt over een aantal ontwikkelingen binnen de stichting zoals het leerlingenaantal en de relatie tussen bestuurder en de medezeggenschapsraad.
51. Op 2 december 2017 publiceert het Algemeen Dagblad een artikel “*Zorg om toekomst onderwijsstichting BLICK*”. In dit artikel worden zorgen geuit van verschillende directeuren over de stichting BLICK. Daarnaast staat in het artikel dat de Capelse wethouders (respectievelijke portefeuilles onderwijs en jeugd) op de hoogte zijn van deze signalen en deze ook serieus nemen.
52. Op 5 december 2017 publiceert het Algemeen Dagblad het artikel “*Onderzoek naar onderwijsstichting BLICK is dringend*”. In het artikel staat geschreven dat er een onafhankelijk onderzoek moet komen naar de stichting. De meerderheid van de Capelse gemeenteraad maakt zich zorgen om de kwaliteit van het openbaar onderwijs in Capelle en Krimpen aan den IJssel nu basisschooldirecteuren zeggen in angst naar hun werk te gaan door het ‘*schrikbewind*’ van de bestuurder.
53. Op 7 december 2017 wordt de voorzitter van de Raad van Toezicht van de stichting uitgenodigd om in gesprek te gaan met de gemeentebesturen van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel over een onafhankelijk onderzoek naar de stichting.
54. Diezelfde middag wordt de voorzitter van de Raad van Toezicht benaderd door het Algemeen Dagblad met de vraag waarom hij de uitnodiging afwijst. Daarop neemt de voorzitter van de Raad van Toezicht contact op met de wethouder van Krimpen aan den IJssel met de vraag of er contact is geweest met de pers omdat hij zelf is benaderd door de pers over het feit dat de Raad van Toezicht de uitnodiging zou afwijzen.
55. In een gezamenlijke brief d.d. 8 december 2017 van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel wordt de stichting uitgenodigd voor een gesprek over een extern onafhankelijk onderzoek naar de situatie bij de stichting.
56. De gemeenten geven in deze brief aan dat hun zorgen over de situatie bij de stichting zijn toegenomen door de publicatie in het Algemeen Dagblad van 2 december 2017.
57. De stichting stelt in een brief van 11 december 2017 aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel dat zij met name de houding van de gemeente Capelle aan den IJssel ongepast vinden. De stichting voelt zich onder druk gezet in te stemmen met een onafhankelijk onderzoek.

- Daarnaast stelt de stichting dat de betrokken gemeenten geen recht doen aan de governancestructuur: de gemeente gaat met regelmaat op de stoel van de toezichthouder zitten. De stichting deelt in deze brief tevens mede dat zij de commissaris van de Koning zal benaderen om een bemiddelingspoging te doen tussen de stichting en de gemeenten.
58. Op 20 december 2017 laten de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel in een brief weten dat zij vasthouden aan hun verzoek om een onafhankelijk onderzoek te willen laten uitvoeren. In deze brief schrijven de gemeenten het te betreuren dat de stichting weigert om in gesprek te gaan over hun zorgen en geen medewerking wil verlenen aan een onafhankelijk onderzoek. De gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel stellen voor dat het onderzoek de volgende onderdelen zal bevatten:
- De werking van checks en balances binnen BLICK en tussen BLICK en de gemeenten (colleges en gemeenteraden);
 - Onderwijskwaliteit, onder andere in relatie in ontwikkeling leerling relatie po en vo;
 - Bestuurscultuur;
 - Positie medezeggenschap;
 - Huidige en toekomstige financiële situatie.
59. Op 21 december 2017 publiceert het Capels Dagblad het artikel: *“Functioneren BLICK onderzocht”*. In dit artikel staat dat de *“gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel op korte termijn een onafhankelijk extern onderzoek naar het functioneren van BLICK op onderwijs starten”*.
60. Op 11 januari 2018 laat de commissaris van de Koning aan de stichting weten bereid te zijn een onafhankelijk bemiddelaar te zoeken die kan bijdragen aan het oplossen van het ontstane conflict.
61. Op 15 januari 2018 laat de stichting in reactie op de brief van 20 december 2017 weten graag de route van de bemiddeling te willen inslaan om te komen tot een herstel van wederzijds vertrouwen en te willen ingaan op het voorstel van de commissaris van de Koning hiervoor een bemiddelaar te zoeken.
62. Op 16 januari 2018 vindt er een overleg plaats tussen de colleges van Krimpen aan den IJssel en Capelle aan den IJssel en een onderzoeker van Berenschot (de heer L.) over de invulling van het onafhankelijke onderzoek. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel geeft later aan verrast te zijn door de aanwezigheid van de onderzoeker van Berenschot tijdens dit overleg.
63. Op 16 en 17 januari 2018 neemt de onderzoeker van Berenschot, de heer L., via e-mail contact op met de voorzitter van de Raad van Toezicht

- van de stichting met het verzoek mee te werken aan het onderzoek. In twee van de drie e-mails geeft hij aan dat hij zonder reactie van de voorzitter van de Raad van Toezicht aan de wethouders van beide gemeenten zal terugkoppelen dat het onderzoeksvoorstel zal worden vastgesteld zonder de betrokkenheid van de stichting. Uit het e-mailadres van de heer L. blijkt niet dat hij werkzaam is voor Berenschot.
64. Op 17 januari 2018 stuurt de stichting twee afzonderlijke brieven aan de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel waarin zij mededeelt voor bemiddeling door de commissaris van de Koning open te staan. De stichting uit daarin ook haar ongenoegen over de communicatie door de heer L.
 65. Op 22 januari 2018 schrijft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel aan de commissaris van de Koning in te willen gaan op de bemiddelingspoging van de commissaris van de Koning.
 66. Op 22 januari 2018 besluit het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel tot het instellen van een onafhankelijk onderzoek door bureau Berenschot. Zij zullen niet ingaan op het voorstel van de commissaris van de Koning.
 67. Op 22 januari 2018 stapt D'66 uit de coalitie omdat zij, evenals de wethouder onderwijs, van mening is dat ingegaan moet worden op de bemiddelingspoging van de commissaris van de Koning.
 68. Op 26 januari 2018 informeert het college de stichting schriftelijk dat zij aan bureau Berenschot een opdracht hebben gegeven een onderzoek uit te voeren en dat zij niet in zullen gaan op het aanbod van de commissaris van de Koning om een bemiddelaar te zoeken.
 69. In de vergadering van de commissie Dienstverlening en Economie van 29 januari 2018 stelt de voorzitter van de Raad van Toezicht van de stichting het volgende: *“Het openbaar onderwijs in de gemeente wordt echter gegijzeld door een verziekte verhouding met het stadsbestuur. Valse beelden zijn opgeroepen over de financiële situatie en de onderwijskwaliteit en die aannames zijn overgenomen in de krant. Wanneer feiten er niet meer toe doen en verantwoordelijke gemeentebestuurders valse beelden schetsen en de raad foutief informeren noemt men dat tegenwoordig fake nieuws”.*

Klachtomschrijving 1

De stichting klaagt over de beslissing van het college tot het aanhangig maken van een kort geding.

Standpunt klager

1. Klager is sinds 2017 verwickeld in een conflict met de gemeente over de sluiting van de Hermitage.
2. Over de sluiting voerde klager van januari tot en met maart 2017 diverse gesprekken met de gemeente, onder andere over de opstelling van een conceptconvenant met de gemeente met als doel de Hermitage nog een jaar open te houden.
3. Klager voelde zich in deze gesprekken door de gemeente onder druk gezet af te zien van haar voornemen de locatie de Hermitage te sluiten.
4. Het convenant is er nooit gekomen omdat de gemeente een onvoorwaardelijke openstelling van de school wilde, in de zin dat er geen minimumaantal leerlingen mocht worden genoemd en de Hermitage onbeperkt open zou moeten blijven.
5. De relatie met de gemeente is verslechterd door het initiëren van het kort geding.
6. Het college heeft naast de stichting ook mevrouw W. in persoon gedagvaard. Dit is een persoonlijke aanval op mevrouw W.
7. Het persoonlijk dagvaarden is rauwelijks gebeurd, zonder enige vooraankondiging. Het dagvaarden is niet feitelijk en juridisch deugdelijk gemotiveerd en niet serieus toegelicht.
8. Het optreden van het college gedurende de kortgedingprocedure was onprofessioneel en op emotie gebaseerd.

Standpunt gemeente

1. De gemeente heeft voorafgaand aan de beslissing tot een kort geding talrijke gesprekken met de stichting gevoerd met de bedoeling om de school nog een jaar open te houden.
2. Het overleg over het conceptconvenant was goed verlopen en de gemeente had de indruk eruit te komen. Later bleek dat de stichting met extra eisen kwam. Voor de gemeente was met name het breekpunt de eis van de stichting dat er in de maand juni 2017 minstens 67 leerlingen ingeschreven zouden moeten staan om de school in stand te houden. De tijd ging voor de gemeente dringen, 1 augustus 2017 was niet meer ver weg, ouders moesten zekerheid hebben over de plek waar hun kinderen na de zomervakantie naar school konden gaan.
3. Het aanspannen van een kort geding was het gevolg van de onwil van de stichting om het conceptconvenant te ondertekenen.

4. De beslissing tot kort geding is mede gebaseerd op aandringen van de gemeenteraad en aanneming van een motie om alles in het werk te stellen om de schoollocatie open te houden.
5. De gemeente heeft op basis van een advies van een advocaat gekozen voor een civielrechtelijk kort geding.
6. Het dagvaarden van mevrouw W. was eveneens gebaseerd op het advies van een ingeschakelde advocaat.
7. De gemeente heeft de stichting meerdere malen op de hoogte gesteld van het voornemen een kort geding aan te spannen als beide partijen niet tot een vergelijk zouden komen.
8. De gemeente heeft de optie van het aanspannen van het kort geding al op 28 maart 2017 schriftelijk in een brief aan de stichting medegedeeld.

Toetsing van dit klachtonderdeel aan behoorlijkheidsvereiste:

- **de-escalatie**

De overheid probeert in haar contacten met de burger escalatie te voorkomen of te beperken. Communicatievaardigheden en een oplossingsgerichte houding zijn daarbij essentieel.

Burgers zijn mensen en vertonen menselijk gedrag. De reactie van de overheid op het gedrag van de burger kan een belangrijke rol spelen bij het al dan niet escaleren van een situatie.

Van de overheid mag een professionele opstelling worden verwacht, waarbij alles in het werk wordt gesteld om escalatie te voorkomen en te de-escaleren als het toch tot een escalatie komt.

Als de burger onredelijk of onwillig is, dan volstaat de overheid met een gepaste escalatie.

Overwegingen

De mededeling van de stichting aan de wethouder onderwijs in december 2016 dat de Hermitage per 1 augustus 2017 zou gaan sluiten kwam voor de gemeente als een totale verrassing. Het was de gemeente niet eerder bekend dat de Hermitage zou gaan sluiten. De ombudsman stelt vast dat vervolgens in de maanden januari en februari 2017 vanuit beide kanten is geprobeerd de betrokken school langer open te houden. De gemeente heeft hier sterk op ingezet vanwege het feit dat een dergelijke sluiting volgens de Wet op het primair onderwijs (WPO, artikel 159) een jaar tevoren moet worden aangezegd. Daarnaast speelde voor de gemeente mee dat de school gevestigd was in de kwetsbare wijk Schollevaar. Om de sociale problemen in deze wijk aan te pakken wilde de gemeente graag op de locatie van de school een Integraal Kind Centrum (IKC) vestigen om zodoende in de wijk Schollevaar voldoende activiteiten voor de kinderen te hebben. De ombudsman begrijpt het standpunt van de gemeente om in een dergelijke wijk oog te hebben voor sociale dynamiek en begrijpt ook dat de gemeente zich sterk maakte om de kinderen activiteiten aan te bieden.

Begin maart 2017 brak het college het overleg met de bestuurder van de stichting abrupt af. De manier waarop dit gebeurde, werkte escalierend: een leidinggevende ambtenaar belde namens het college een dag van tevoren een belangrijk overleg af en vervolgens stuurde het college een dag later een uitnodigingsbrief aan de Raad van Toezicht voor een gesprek met de Raad in plaats van met de bestuurder. In deze uitnodigingsbrief uitte het college zich bovendien negatief over de opstelling van de bestuurder. Deze handelwijze plus het feit dat het college niet zelf heeft gecommuniceerd naar de bestuurder over haar onvrede, stelde de verhoudingen tussen gemeente en stichting onnodig op scherp.

Eind maart 2017 werd toch weer een opening gevonden om opnieuw met elkaar in overleg te gaan. Doel van dit overleg was een gezamenlijk convenant dat ertoe moest leiden dat de Hermitage minimaal tot augustus 2018 zou open blijven. De gemeente en de stichting bereikten geen overeenstemming over het convenant omdat zij zich niet konden vinden in elkaars eisen. Het feit dat de stichting na de bespreking nog met extra eisen kwam – die voor de gemeente onoverkoombaar waren – maakt het voor de ombudsman begrijpelijk dat de gemeente geen andere uitweg zag dan het aanspannen van een kort geding. De ombudsman vindt hierbij van doorslaggevend belang dat de gemeente snel duidelijkheid wilde geven voor de betrokken ouders en kinderen gezien het aanstaande schooljaar.

Wat tot een ongewenste en onnodige escalatie heeft geleid was de keuze van de gemeente om de bestuurder mevrouw W. in persoon te dagvaarden. De gemeente heeft hier aan de ombudsman geen goede reden voor kunnen aangeven. Deze stap heeft een blijvende schade in de onderlinge relatie achtergelaten.

Oordeel

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel voor wat betreft het in persoon dagvaarden van mevrouw W. is in strijd met het behoorlijkheidsvereiste de-escalatie. Dit onderdeel van de klacht is gegrond.

Klachtomschrijving 2

De stichting klaagt over de handelwijze van het college bij het opstellen van een gezamenlijk persbericht (juni 2017).

Standpunt klager

1. In het kader van het voorgenomen herstel van de relatie is na afloop van het kort geding overeengekomen dat het college haar fout zou erkennen in een gezamenlijk persbericht.
2. Het door het college opgestelde persbericht bevatte geen enkele passage waarin de gemeente toegaf dat de gemeente fout zat, dit tegen de afspraken in.
3. Diverse versies van het conceptpersbericht zijn over en weer gegaan tussen stichting en college. In de definitieve versie van het persbericht is een passage opgenomen waarin het college aangaf achteraf te betreuren mevrouw W. in rechte te hebben betrokken.
4. Het college heeft de definitieve versie van het persbericht op 20 juni 2017 naar de media gezonden.
5. De media hebben op 21 juni 2017 een eerdere en onjuiste versie van het persbericht gepubliceerd. Hierin was betreffende passage niet opgenomen. Het was voor de stichting niet acceptabel dat de verkeerde versie is gepubliceerd.
6. De media hebben op 23 juni 2017 (na directe actie van de stichting) de definitieve en correcte versie van het persbericht alsnog gepubliceerd. De gemeente heeft de publicatie niet gerectificeerd.
7. De stichting heeft het college herhaaldelijk verzocht te onderzoeken hoe het heeft kunnen gebeuren dat in eerste instantie het verkeerde persbericht is gepubliceerd. Het college was niet bereid tot onderzoek en had geen verklaring over plaatsing van het verkeerde persbericht.
8. Het niet onderzoeken waarom het verkeerde persbericht is gepubliceerd, is volgens de stichting schadelijk en heeft het vertrouwen van de stichting in de gemeente niet gevoed.
9. De stichting heeft ervoor gekozen de zaak te laten voor wat het is en geen juridische stappen te ondernemen om de gang van zaken rond het persbericht verder te onderzoeken.

Standpunt gemeente

1. In overleg tussen college en de stichting is één gezamenlijk persbericht opgesteld.
2. Dit opgestelde persbericht is op 20 juni 2017 per e-mail verzonden aan de pers.

3. De gemeente heeft niet twee, maar één persbericht naar de pers gestuurd.
4. Tussen college en stichting heeft overleg plaats gehad over de inhoud van het persbericht.
5. De stichting heeft per e-mail akkoord gegeven op de definitieve versie van het persbericht.
6. De gemeente zag geen aanleiding tot rectificatie omdat de gemeente overeenstemming had met de stichting over de tekst van het verstuurd persbericht.

Toetsing van dit klachtonderdeel aan behoorlijkheidsvereiste:

- **betrouwbaarheid**

De overheid handelt binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht, doet wat zij zegt en geeft gevolg aan rechterlijke uitspraken.

De overheid komt afspraken en toezeggingen na. Als de overheid gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt bij een burger, moet zij deze ook honoreren. De overheid moet rechterlijke uitspraken voortvarend en nauwgezet opvolgen.

Overwegingen

Het persbericht is op een transparante wijze tot stand gekomen en vastgesteld. Beide partijen kregen gelegenheid op elkaars teksten te reageren en stemden uiteindelijk in met de definitieve verklaring. De ombudsman constateert dat de tekst van beide versies van het gepubliceerde krantenartikel van 21 en 23 juni 2017 (zie bijlage 2) dicht bij de definitieve verklaring liggen die de gemeente op 20 juni 2017 per e-mail heeft verzonden. Dit strookt met de stelling van de gemeente dat zij de laatste en definitieve versie van de verklaring heeft verstuurd aan de media. Gezien de precare relatie tussen gemeente en stichting was het wel beter geweest indien de afdeling communicatie van de gemeente op hetzelfde moment als aan de media ook een afschrift van deze e-mail aan de stichting had gestuurd. Dat is niet gebeurd.

De ombudsman acht het aannemelijk dat de krant in de eerste versie (gepubliceerd op 21 juni 2017) de betwiste zin in de verklaring niet letterlijk heeft gepubliceerd. Dat is echter aan de redactie van de krant en kan niet leiden tot de conclusie dat de gemeente zich niet behoorlijk heeft gedragen.

Oordeel

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel is niet in strijd met het behoorlijkheidsvereiste betrouwbaarheid. Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.

Klachtomschrijving 3

De stichting klaagt over de beslissing van het college tot het instellen van een extern onafhankelijk onderzoek.

Standpunt klager

1. Klager heeft pas tijdens de raadsvergadering van de commissie Dienstverlening en Economie van 29 januari 2018 vernomen dat op 20 december 2017 door de colleges van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel gezamenlijk een beslissing is genomen over het instellen van een onafhankelijk onderzoek naar de stichting. Dat verbaast de stichting omdat de stichting per brief van 11 december 2017 de commissaris van de Koning heeft verzocht tot interventie.
2. De colleges beslissen zonder de reactie van de commissaris van de Koning af te wachten tot een onafhankelijk onderzoek. Deze gang van zaken is niet conflict oplossend en duidt op vooringenomenheid.
3. De stichting wordt niet betrokken bij de beslissing van de colleges over een onafhankelijk onderzoek.
4. Het is onduidelijk wat de scope van het onderzoek is en ook is niet duidelijk welke onderzoeksvragen zijn opgesteld. Ook geeft het college van de gemeente Capelle aan den IJssel na aandringen van de gemeenteraad geen duidelijkheid.
5. De waarde van het onderzoek is beperkt, omdat twee van de drie partijen geen medewerking verlenen aan het onafhankelijk onderzoek en de uitkomsten daardoor eenzijdig zijn. Een extern onderzoek dat slechts door één partij wordt ondersteund, draagt ook niet bij aan verbinding, aan onderling begrip en aan herstel van relaties.
6. Het onderzoek dat de gemeente heeft ingesteld is onzuiver. Er is geen enkele aanleiding voor een onderzoek omdat de financiële situatie beter is dan ooit en de inspectie van het Onderwijs met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs geen enkele onregelmatigheid constateert.
7. Het instellen van een eenzijdig onderzoek is misbruik van de bevoegdheid van het college en in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
8. Zowel de voorzitter van de Raad van Toezicht als de voorzitter van het College van Bestuur zijn driemaal per e-mail en per sms benaderd door de heer L. die zegt verbonden te zijn aan Berenschot.
9. De heer L. schrijft op een dwingende wijze dat hij een opdracht heeft van het college van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel om een onderzoek uit te voeren. De wijze waarop de heer L. de voorzitter

van de Raad van Toezicht heeft benaderd, is intimiderend en onacceptabel.

10. Zowel de stichting als de Raad van Toezicht hebben van beide colleges niets vernomen over het inschakelen van bureau Berenschot.
11. Op 16 en 17 januari 2018, de data waarop de heer L. contact zocht met de stichting en Raad van Toezicht was nog geen sprake van een formele opdracht. De formele opdracht is getekend op 29 januari 2018.

Standpunt gemeente

1. Het college had de wens om met de Raad van Toezicht van de stichting in gesprek te gaan over signalen die hen zorgen baarden en was voornemens daar een onderzoek naar te laten uitvoeren.
2. De signalen waren voor het college van dien aard dat zij geen andere oplossing zagen dan een extern onderzoek. Hier speelde mee dat meerdere medewerkers van de stichting al lange tijd bij de gemeente aandacht vroegen voor de grote interne problemen van de stichting. De druppel voor de gemeente was uiteindelijk de publicatie in het Algemeen Dagblad van 2 december 2017 waar klokkenluiders hun onvrede over de situatie bij de stichting lieten horen.
3. De colleges van zowel Capelle aan den IJssel als Krimpen aan den IJssel hebben daarom de Raad van Toezicht gevraagd om op 11 december 2017 met elkaar in gesprek te gaan. De Raad van Toezicht is niet ingegaan op het verzoek om op 11 december 2017 met elkaar te spreken.
4. In de brieven van de colleges Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel van 8 en 20 december 2017 aan de stichting hebben beide colleges gecommuniceerd over het voornemen tot het instellen van een onderzoek.
5. De insteek van het college van Capelle aan den IJssel was om in samenspraak met de stichting de onderzoeksvragen op te stellen en een onderzoeksbureau te kiezen. De stichting heeft dit aanbod afgeslagen. Het college is van oordeel dat zij de stichting heeft betrokken bij het instellen van een onafhankelijk onderzoek.
6. Het college heeft in de opmaat tot het onderzoek met de heer L. afgesproken dat de heer L. als onafhankelijke derde de Raad van Toezicht zou trachten te bewegen om medewerking te verlenen aan het onderzoek. Het college heeft daarom op 16 januari 2018 de contactgegevens van de stichting aan de heer L. verstrekt.
7. Het college heeft de stichting niet op de hoogte gesteld van zijn afspraken met de heer L. en ook niet over zijn rol in het onderzoek.

8. Het aanbod van de commissaris van de Koning om een bemiddelaar te zoeken kwam op het moment dat al gesprekken met potentiële onderzoeksbureaus hadden plaatsgevonden.
9. Het aanbod van de commissaris van de Koning heeft niet meegewogen in de beslissing van het college tot het instellen van een onafhankelijk onderzoek omdat voor het college bemiddeling geen oplossing kon bieden voor de interne problemen bij de stichting.

Toetsing van dit klachtonderdeel aan behoorlijkheidsvereisten:

- **goede motivering**

De overheid legt haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uit. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn. *De overheid motiveert haar besluiten en handelingen steeds goed. Zij handelt niet alleen naar wat haar goed uitkomt of op basis van willekeur. Drie bouwstenen zijn voor een goede motivering van belang: de wettelijke voorschriften, de feiten en belangen en een heldere redenering. De motivering is gericht op het concrete individuele geval en is begrijpelijk voor de ontvanger.*

- **transparantie**

De overheid is in haar handelen open en voorspelbaar, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet. *Transparantie vereist van de overheid een open houding. De overheid zorgt ervoor dat burgers inzicht kunnen hebben in de processen die tot beslissingen leiden en het hoe en waarom ervan. De overheid zorgt dat haar handelingen getoetst kunnen worden.*

Overwegingen

Bij klachtonderdeel 3 kijkt de ombudsman zowel naar de beslissing van het college tot een extern onafhankelijk onderzoek als naar de wijze waarop de stichting is benaderd door een onderzoeker van Berenschot.

De ombudsman stelt vast dat het krantenartikel van 2 december 2017 de aanleiding is voor de gemeente om op 8 december 2017 in een brief in sterke bewoordingen haar zorgen te uiten over de stichting. De relatie tussen de gemeente en de stichting wordt door het krantenartikel en de brief van de gemeente zwaar onder druk gezet.

Daarnaast stelt de ombudsman vast dat het verzenden van een persbericht door de gemeente op 21 december 2017 over het voornemen van het college tot het instellen van een onafhankelijk onderzoek voorbarig was omdat er nog geen gesprek had plaats gehad met de stichting over de zorgen die uit het artikel van 2 december 2017 blijken en over de brief van 11 december 2017 van

de stichting aan de colleges van de gemeenten Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel. Ook ziet de ombudsman dat de gemeente nog niet gereageerd had op het verzoek van de stichting een bemiddelingstraject via de commissaris van de Koning in te zetten. Zulk een vroegtijdige publieke openbaarmaking van de voorgenomen beslissing van het college zet de relatie tussen het college en de stichting verder onder druk.

De ombudsman stelt vast dat de gemeente de uiteindelijke beslissing tot een onafhankelijk onderzoek op 22 januari 2018 eenzijdig heeft genomen. De stichting heeft dit terecht ervaren als een inbreuk op hun bevoegdheden gezien de toezichthoudende functie van de Raad van Toezicht. Ook heeft de gemeente te weinig rekening gehouden met de wens van de stichting om eerst een onafhankelijk bemiddelaar in te schakelen. De gemeente heeft het advies daarover van de commissaris van de Koning terzijde geschoven. De relatie tussen gemeente en stichting stond al enige tijd onder druk. De gemeente had daarom meer zorgvuldigheid moeten betrachten en de keuze tot een extern onafhankelijk onderzoek beter moeten motiveren aan de stichting, zeker ook gezien het advies van de commissaris van de Koning en ook door het uiteindelijk afhaken van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Een gezamenlijke beslissing tot een onafhankelijk onderzoek zou een positief effect kunnen hebben gehad op de onderlinge relatie tussen stichting en gemeente. Met de gevolgde werkwijze bereikte de gemeente Capelle aan den IJssel juist het tegenovergestelde en verslechterde de relatie met de stichting alleen maar.

De ombudsman constateert dat op het moment dat de heer L. contact zocht met de stichting op 16 en 17 januari 2018 er nog geen sprake was van een door het college verstrekte onderzoeksopdracht aan bureau Berenschot. De gemeente had daarenboven verzuimd de stichting tijdig te informeren over de mogelijkheid dat de adviseur van Berenschot contact op kon nemen met de stichting over het onderzoek. De contactgegevens van de stichting en de Raad van Toezicht zijn door de gemeente verstrekt zonder dat de gemeente hiervoor toestemming kreeg van de stichting. Deze handelwijze is onzorgvuldig.

Oordeel

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel is in strijd met het behoorlijkheidsvereiste goede motivering en transparantie. Beide onderdelen van de klacht zijn gegrond.

Klachtomschrijving 4

De stichting klaagt over de wijze van communicatie van het college naar de stichting en over hen naar derden.

Standpunt klager

1. Vanaf het moment dat de stichting zich heeft voorgenomen de Hermitage te sluiten heeft de communicatie tussen het college en de stichting te wensen over gelaten.
2. Het college heeft zich in de media en in vergaderingen regelmatig onnodig negatief over de stichting en zelfs over mevrouw W. persoonlijk uitgelaten. Van de zorgen van de gemeente over de stichting, neemt de stichting niet direct kennis, maar via de pers.
3. Het college is onvolledig en niet transparant in hun informatie richting de stichting en de Raad van Toezicht. Vergaderingen worden afgelast, vergaderingen vinden achter gesloten deuren plaats en het college is niet bereid de stichting te informeren over de stand van zaken en de plannen omtrent de stichting.
4. Van de overleggen tussen de stichting en de gemeente wordt niet altijd een verslag gemaakt. De bestuurder van de stichting heeft van een van de bijeenkomsten zelf een kort verslag gemaakt en aan de wethouder gezonden.
5. Een van de wethouders belt in de periode van januari tot en met maart 2017 tweemaal met de voorzitter van de Raad van Toezicht om een mening te ventileren over de bestuurder van de stichting.
6. Het college zou op 7 maart 2017 in een vergadering aan de bestuurder van de stichting laten weten of het college bereid zou zijn te investeren in de instandhouding van de Hermitage. Maar die vergadering van 7 maart 2017 wordt plotsklaps (6 maart 2017 rond 15:30 uur) door het college afgezegd.
7. Na het vonnis van de voorzieningenrechter in april 2017 worden door het college nog steeds negatieve uitspraken gedaan over de stichting en haar bestuurder. De stichting vindt de uitspraken van de gemeente onbegrijpelijk omdat de stichting door de rechter op alle punten in het gelijk is gesteld.
8. In de raadsvergadering van 22 mei 2017 blijkt groot wantrouwen en negatief sentiment jegens de stichting:
“Tegelijkertijd maakt het college zich oprechte zorgen over de toekomst van het openbaar onderwijs”. “Die zorgen zijn groot en het vertrouwen in de wijze

waarop leiding aan BLICK wordt gegeven is er niet". "Zij (de wethouder) is van mening dat BLICK zich niet alleen hoort te richten op het belang van de scholen en de stichting, maar ook op het belang van de samenleving". "Tot slot is zij van mening dat de raad van toezicht de gemeenteraad volstrekt onvoldoende heeft geïnformeerd en daarbij willens en wetens de in de wet opgenomen termijn heeft overschreden, wat voor haar onbestaanbaar is en de raad bemoeilijkt in zijn toezichthoudende taak".

9. Informatie uit persoonlijke en vertrouwelijke gesprekken tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en de wethouder komen vrijwel direct in de krant. Dit is onder meer gebleken naar aanleiding van een krantenartikel in het Algemeen Dagblad van 2 december 2017. Het is vaker gebleken dat vertrouwelijke correspondentie (na publicatie van het artikel van 2 december 2017) bekend is bij de lokale media.
10. De stichting moet via de pers kennisnemen van de zorgen van de gemeente. Het artikel in het Capels Dagblad van 21 december 2017 "Functioneren BLICK onderzocht" laat zien dat het college stelselmatig bewust de pers opzoekt en deze voedt met onjuiste informatie en ongefundeerde verdachtmakingen. Deze zorgen zijn niet eerder met de stichting gedeeld.
11. Klager ervaart zowel de mondelinge als de schriftelijke communicatie jegens de stichting intimiderend en dwingend. Het college doet geen constructieve poging om de relatie te verbeteren.

Standpunt gemeente

1. In de gehele periode heeft de gemeente reguliere overleggen gevoerd met de stichting. De wethouder onderwijs voert het overleg met de bestuurder van de stichting. De gemeenteraad voert één keer per jaar een gesprek met de Raad van Toezicht naar aanleiding van de jaarstukken over het voorafgaande jaar.
2. Er wordt een verslag gemaakt van de reguliere bestuurlijke overleggen.
3. De gemeente heeft het overleg met de bestuurder van de stichting van 7 maart 2017 de dag tevoren (6 maart 2017) afgezegd. De gemeente heeft dit gedaan omdat voorzien was dat het college tijdens de vergadering van 7 maart 2017 contact zou zoeken met de Raad van Toezicht van de stichting omdat het college in het vervolg met de Raad van Toezicht in gesprek wilde gaan.
4. Het college heeft vanaf maart 2017 de Raad van Toezicht van de stichting een aantal keren uitgenodigd voor overleg over de Catamaran omdat de gemeente vond dat de reactie van de stichting in de laatste maanden van weinig betrokkenheid bij de problematiek van Schollebaar-Oost getuigt, in het bijzonder waar het gaat om onderwijs

aan kwetsbare kinderen in de wijk. Ook valt de gemeente het gebrek aan creativiteit op waar het gaat om het ontwikkelen van mogelijke alternatieve scenario's. De Raad is niet op ingegaan op de uitnodiging vanwege 'rolzuiverheid'. Het college had daar een andere kijk op en vond dat er meer flexibel omgegaan zou moeten worden met de governancestructuur.

5. De themavergadering van 12 september 2017 is zo laat afgezegd omdat het pas op die dag begon te rommelen in de raadsfracties omdat degene die zou spreken op 12 september 2017 geen onafhankelijke spreker bleek. Deze spreker had de stichting een aantal malen geadviseerd.
6. De raadsvergadering van 18 september 2017 was op verzoek van een van de wethouders een besloten vergadering. De wethouder wilde de zorgelijke signalen die zij gekregen had over de stichting delen in een vertrouwelijke setting. De signalen gingen over financiën, leerlingenaantallen en de bestuurscultuur binnen de stichting. Het is een raadsbevoegdheid om een raadsvergadering besloten te verklaren en een afvaardiging van de stichting niet toe te laten.
7. De zorgen die op 2 december 2017 in de krant stonden waren niet vanuit de ambtelijke organisatie naar de media gezonden. De gemeente heeft zowel in het jaargesprek als in het bestuurlijk overleg van november 2017 wel haar zorgen geuit over de interne problemen bij de stichting. De gemeente heeft geen invloed welke teksten uiteindelijk in de krant komen.

Toetsing van dit klachtonderdeel aan behoorlijkheidsvereiste:

- **fatsoenlijke bejegening**

De overheid respecteert de burger, behandelt hem fatsoenlijk en is hulpvaardig. Medewerkers van overheidsinstanties zijn attent in de contacten met burgers en helpen hen zo goed mogelijk. Zij doen dit op respectvolle wijze en houden daarbij rekening met de persoon van de burger.

Overwegingen

De ombudsman ziet dat de stichting en de gemeente na de aankondiging van de sluiting van de Hermitage met elkaar in gesprek gaan om tot een goede oplossing te komen en zij voeren hierover in het algemeen constructief overleg. Ook in het vervolgtraject blijven stichting en gemeente met elkaar in contact en blijven zij met elkaar communiceren in verschillende gremia en op verschillende manieren. Positieve voorbeelden aan de zijde van de gemeente zijn het opstarten van de communicatie na de uitspraak in kort geding, het gezamenlijk opstellen van een persverklaring en de formele afhandeling rond de sluiting van de school. Op deze momenten ziet de ombudsman dat de

gemeente zich inzet om de relatie met de stichting goed te houden dan wel te normaliseren.

Helaas ziet de ombudsman ook dat de onderlinge communicatie niet stabiel blijft, maar snel verslechtert als men het onderling niet eens is. De ombudsman constateert in de communicatie tussen stichting en gemeente het terugkerende patroon dat partijen steeds toenadering zoeken om tot een oplossing te komen maar dat zij ook iedere keer vervallen in een onaangename wijze van communicatie, bijvoorbeeld doordat men elkaar over en weer 'brandbrieven' stuurt. Een ander voorbeeld is het plotsklaps afzeggen van overleggen door de gemeente. Dan steken irritaties makkelijk de kop op en leiden deze tot escalatie aan beide kanten. Het helpt trouwens niet dat de stichting zelf ook niet altijd bereid is een gesprek met de gemeente aan te gaan. De communicatie over en weer verloopt vaak stroef.

De negatieve uitingen in de pers gedurende een langere periode dragen ook niet bij aan een stabiele communicatie tussen gemeente en stichting en zetten de relatie tussen gemeente en stichting steeds weer op scherp. Met name in de periode maart 2017 en december 2017 ziet de ombudsman dat de gemeente sterk negatieve bewoordingen gebruikt in de pers zoals de termen "*verontwaardiging*", "*afkeuring*". De ombudsman realiseert zich echter dat niet alle negatieve uitlatingen in de pers toegeschreven kunnen worden aan de gemeente en/of stichting omdat een krantenartikel vaak tot stand komt op basis van meerdere bronnen. Uit het dossier blijkt immers dat de pers informatie van derden gebruikt zoals betrokken ouders en medewerkers van de stichting.

Uit het voorgaande blijkt een langlopend conflict tussen het college en de stichting. Zowel het college als de stichting zijn er debet aan dat de onderlinge communicatie niet verbetert. Dat is niet volledig toe te schrijven aan één van de partijen. Van een overheidsorgaan mag echter verwacht worden dat de contacten in elke fase fatsoenlijk verlopen. Het is het college dan ook aan te rekenen dat dit in de communicatie met en over de stichting niet gelukt is.

Oordeel

De onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel is in strijd met het behoorlijkheidsvereiste fatsoenlijke bejegening. Dit onderdeel van de klacht gegrond.

Wet en regelgeving

- Grondwet (artikel 23)
- Algemene wet bestuursrecht
- Gemeentewet
- Wet op het passend onderwijs
- Wet op het primair onderwijs
- Wet Goed Onderwijs – Goed Bestuur

Bijlage 1

Bij bevindingen en oordeel dossiernummer 4722

Klachtbehandeling door de ombudsman

1. De ombudsman ontvangt op 6 februari 2018 een klacht van de stichting.
2. De ombudsman deelt op 16 februari 2018 het college van burgemeester en wethouders mede dat de ombudsman besloten heeft direct zelf onderzoek te doen naar de klacht van de stichting.
3. De ombudsman bevestigt aan de stichting op 16 februari 2018 de ontvangst van de klacht en deelt mede dat de ombudsman onderzoek naar de klacht doet.
4. De ombudsman stuurt op 12 maart 2018 de klachtomschrijving (en een aantal concrete onderzoeksvragen) aan het college van burgemeester en wethouders met het verzoek daarop te reageren.
5. De ombudsman stuurt op 12 maart 2018 een kopie van de brief aan het college van burgemeesters en wethouders d.d. 12 maart 2018 aan de stichting.
6. De ombudsman ontvangt op 12 maart 2018 een e-mail van de stichting met daarin aanvullende informatie. Daarbij onder meer de klacht die de stichting heeft ingediend bij bureau Berenschot.
7. De ombudsman ontvangt op 16 maart 2018 de getekende verklaring dat ombudsman inzage mag hebben in het dossier van de stichting op onderwijs bij de gemeente Capelle aan den IJssel.
8. De stichting stuurt op 20 april extra stukken aan de ombudsman betreffende de berichtgeving in de diverse media vanuit de Gemeenschappelijke Medezeggenschaps Raad Primair Onderwijs (GMR po).
9. De ombudsman ontvangt op 23 april 2018 de reactie van de gemeente Capelle aan den IJssel op de door de ombudsman opgestelde klachtomschrijving.
10. De ombudsman stuurt op 26 april 2018 de reactie van de gemeente Capelle aan den IJssel aan de stichting in het kader van hoor- en wederhoor.
11. De stichting vraagt op 26 april 2018 om verlenging van de reactietermijn met twee weken. De reactietermijn bedraagt daardoor 6 weken.
12. De ombudsman ziet op 2 mei 2018 de dossiers over de stichting in bij de gemeente Capelle aan den IJssel.
13. Op 31 mei ontvangt de ombudsman per mail de reactie van de stichting op de reactie van de gemeente Capelle aan den IJssel.

14. De ombudsman voert op 20 juni en 25 juni 2018 hoorgesprekken met medewerkers van de gemeente Capelle aan den IJssel.
15. De ombudsman voert op 18 juli 2018 en 30 augustus 2018 hoorgesprekken met bestuurders van de gemeente Capelle aan den IJssel.
16. De ombudsman stelt in de periode van 1 september 2018 tot en met 28 september 2018 de conceptbevindingen op.
17. De conceptbevindingen worden op 2 oktober 2018 aan klager en gemeente gezonden.
18. De ombudsman ontvangt op 16 oktober 2018 per e-mail van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel het verzoek tot uitstel van de reactietermijn tot 14 november 2018.
19. Op 17 oktober 2018 gaat de ombudsman per e-mail akkoord met het uitstel van de reactietermijn tot 14 november 2018.
20. Op 29 oktober 2018 ontvangt de ombudsman een e-mail van de voorzitter van het College van Bestuur van de stichting BLICK. In de mail geeft de voorzitter aan dat zij naar aanleiding van de bevindingen geen relevante opmerkingen heeft.
21. Op 23 oktober 2018 ontvangt de ombudsman per e-mail de reactie van de voormalig wethouder onderwijs op de bevindingen en het voorlopig oordeel.
22. Op 5 november 2018 ontvangt de ombudsman een brief van de voorzitter van het College van Bestuur a.i. van de stichting BLICK op onderwijs waarin medegedeeld wordt dat de stichting voor 28 november 2018 schriftelijk zal reageren op de bevindingen en voorlopig oordeel.
23. Op 8 november 2018 stuurt de ombudsman een brief aan de stichting waarin zij mededeelt de stichting uitstelt te verlenen tot 21 november 2018. Reacties die binnenkomen na 21 november 2018 zal de ombudsman niet meer kunnen verwerken in het definitieve rapport.
24. De ombudsman ontvangt op 14 november 2018 de reactie van het college van burgemeester en wethouders op de conceptbevindingen.
25. De ombudsman ontvangt op 26 november 2018 de reactie van stichting Blick op de conceptbevindingen.
26. De ombudsman stelt op 3 december 2018 de bevindingen en zijn oordeel definitief vast.

Bijlage 2 (klachtonderdeel 2)

Persverklaring

» boeiend leren in Capelle en Krimpen

gemeente **Capelle**
aan den IJssel

VERKLARING

Op woensdag 14 juni 2017 hebben Marjolein Willemsen, voorzitter college van bestuur van Stichting BLICK op onderwijs, en wethouder Josien van Cappelle met elkaar gesproken om te komen tot een herstel van de relatie. Het gesprek vond plaats in een goede sfeer. Belangrijkste onderwerp was de ontstane situatie rondom het besluit van BLICK om de vestiging van de Catamaran/Hermitage te sluiten. Wethouder van Cappelle heeft namens het college mevrouw Willemsen aangegeven dat het college zijn beslissing om mevrouw Willemsen in persoon in rechte te betrekken, waarmee de indruk is ontstaan dat de rechtszaak op de persoon van mevrouw Willemsen gericht was, achteraf betreurt

insteek van het gesprek was, zoals hiervoor aangegeven, het herstellen van de relatie. Het was een open gesprek. Met wederzijds respect is gesproken over de standpunten die zijn ingenomen rondom de Catamaran/Hermitage. Het doel om openbaar onderwijs in Capelle op hoog niveau te houden was en is voor beide partijen uitgangspunt. Uitgesproken is dat beide partijen voldoende vertrouwen in elkaar hebben voor nu en voor de toekomst om dit doel in gezamenlijkheid na te streven, waarbij ieder dat doet vanuit de eigen professionele verantwoordelijkheid.

Afgesproken is gezamenlijk op positief kritische wijze verder te bouwen aan kwalitatief goed openbaar onderwijs in Capelle. Een gedachte die, gezien de discussie van maandag 12 juni 2017 tussen de commissie Dienstverlening en Economie en de Raad van Toezicht van BLICK, breed wordt gedeeld.

Namens Stichting BLICK op onderwijs

Namens College van B&W

Mevrouw M.E. Willemsen

Mevrouw M.J. van Cappelle

Artikel in het Capels Dagblad d.d. 21 juni 2017

College en BLICK op onderwijs hebben 'voldoende' vertrouwen in elkaar voor toekomst

Het college betreurt het achteraf dat de indruk is ontstaan dat de rechtszaak over de sluiting van De Catamaran aan de Hermitage op Marjolein Willemsen was gericht. Dat stelt het in een verklaring. Wethouder Josien van Cappelle en het bestuur van Stichting BLICK op onderwijs spraken vorige week woensdag met elkaar om te komen tot een herstel van de relatie.

"Het was een open gesprek", staat in de verklaring. "Met wederzijds respect is gesproken over de standpunten die zijn ingenomen rondom de Catamaran/Hermitage. Het doel om openbaar onderwijs in Capelle op hoog niveau te houden was en is voor beide partijen uitgangspunt. Uitgesproken is dat beide partijen voldoende vertrouwen in elkaar hebben voor nu en voor de toekomst om dit doel in gezamenlijkheid na te streven, waarbij ieder dat doet vanuit de eigen professionele verantwoordelijkheid."

"Afgesproken is gezamenlijk op positief kritische wijze verder te bouwen aan kwalitatief goed openbaar onderwijs in Capelle. Een gedachte die, gezien de discussie van maandag 12 juni 2017 tussen de commissie Dienstverlening en Economie en de Raad van Toezicht van BLICK, breed wordt gedeeld."

Artikel in het Capels Dagblad d.d. 23 juni 2017

juni 21, 2017

College en BLICK op onderwijs hebben 'voldoende' vertrouwen in elkaar voor toekomst

Onderwijswethouder Josien van Cappelle en het bestuur van Stichting BLICK op onderwijs hebben vorige week woensdag met elkaar gesproken om te komen tot een herstel van de relatie. De partijen hadden hoogoplopende ruzie na het voornemen van BLICK om de Catamaran aan de Hermitage in Oost-Schollevaar te sluiten.

"Het was een open gesprek", staat in de verklaring. "Met wederzijds respect is gesproken over de standpunten die zijn ingenomen rondom de Catamaran/Hermitage. Het doel om openbaar onderwijs in Capelle op hoog niveau te houden was en is voor beide partijen uitgangspunt. Uitgesproken is dat beide partijen voldoende vertrouwen in elkaar hebben voor nu en voor de toekomst om dit doel in gezamenlijkheid na te streven, waarbij ieder dat doet vanuit de eigen professionele verantwoordelijkheid."

"Afgesproken is gezamenlijk op positief kritische wijze verder te bouwen aan kwalitatief goed openbaar onderwijs in Capelle. Een gedachte die, gezien de discussie van maandag 12 juni 2017 tussen de commissie Dienstverlening en Economie en de Raad van Toezicht van BLICK, breed wordt gedeeld."

"Wethouder van Cappelle heeft namens het college mevrouw Willemsen aangegeven dat het college zijn beslissing om mevrouw Willemsen in persoon in rechte te betrekken, waarmee de indruk is ontstaan dat de rechtszaak op de persoon van mevrouw Willemsen gericht was, achteraf betreurt."

